

P. Nikiforos Diamandouros
Evropský veřejný ochránce práv

Veřejné konzultace

o předběžném návrhu prohlášení o zásadách veřejné služby pro úředníky EU

Úvod

Evropský veřejný ochránce práv prošetřuje stížnosti týkající se nesprávného úředního postupu při činnostech orgánů EU¹. Jeho zkušenosti plynoucí ze zabývání se stížnostmi a jeho kontakt s orgány a jejich zaměstnanci, občany a organizacemi občanské společnosti ho vedou k závěru, že úředníci i veřejnost by měli prospěch z jasného a stručného prohlášení o zásadách veřejné služby pro úředníky EU².

Veřejný ochránce práv připravil **návrh** takového prohlášení, který předkládá k připomínce.

Návrh si klade za cíl zahrnout, mimo jiné, osvědčené postupy ze členských států. Evropský veřejný ochránce práv se proto před přípravou návrhu a na podporu tohoto cíle obrátil na vnitrostátní veřejné ochránce práv z Evropské sítě veřejných ochránců práv. **Dokument ke konzultaci** zasláný veřejným ochráncům práv jednotlivých členských států a **zpráva** o jejich reakcích jsou k dispozici jako podkladové dokumenty.

Důvody pro předložení prohlášení o zásadách veřejné služby

Cíle vytyčené v *prohlášení o poslání evropského veřejného ochránce práv* zahrnují „budování důvěry prostřednictvím dialogu mezi občany a Evropskou unií a podporování nejvyšších standardů chování v orgánech Unie“.

Veřejný ochránce práv rovněž chce mít „*pozitivní vliv na administrativní kulturu v orgánech EU*“ (viz *Strategie pro působnost veřejného ochránce práv*).

Navržené prohlášení má ujasnit některé základní hodnoty, které by jednání úředníků EU mělo odrážet. Prohlášení usiluje jasným vytyčením těchto hodnot o posílení důvěry občanů v evropskou veřejnou službu a v orgány EU, pro něž služba pracuje.

Návrh prohlášení má doplnit existující nástroje, včetně *služebního řádu, finančního nařízení a evropského kodexu řádné správní praxe*, které obsahují obecná

¹ Pojem „orgán“ je zde použit pro označení „orgánů, institucí nebo jiných subjektů Unie“ v úřední terminologii EU.

² Pojem „úředník“ se vztahuje k zaměstnancům orgánů EU. V terminologii EU se používá označení „úředníci a ostatní zaměstnanci“.

pravidla a zásady upravující jednání úředníků. Úředníkům pomůže zaměřit se na hlavní podstatu toho, jak mají uplatňovat podrobná vnitřní pravidla orgánů EU týkající se oblastí, jako přijímání darů nebo střet zájmů. Podpoří tak řádnou správu a pravděpodobně bude méně často docházet k nesprávným úředním postupům.

Konzultace s veřejností

Připomínky jednotlivců a organizací k návrhu zásad veřejné služby jsou vítány.

Veřejný ochránce práv se písemně obrací na orgány EU a instituce uvedené ve článku 13 Smlouvy o Evropské unii a na síť ředitelů agentur EU s informací o konzultacích s veřejností.

Všechny připomínky obdržené v dané lhůtě budou vzaty v potaz při dokončování práce na prohlášení o zásadách veřejné služby pro úředníky EU.

Stejně jako všechny orgány EU musí i veřejný ochránce práv pracovat nejotevřenějším možným způsobem a jeho prohlášení o poslání podporuje transparentnost. Seznam osob a organizací, které zaslaly připomínky, bude tudíž zveřejněn na internetových stránkách evropského veřejného ochránce práv. Samotné připomínky budou zveřejněny na vyžádání.

Pokud máte dobrý důvod, proč by vaše jméno nemělo být zveřejněno nebo proč by vaše připomínka neměla být veřejně dostupná, připojte prosím k zaslané připomínce vaše odůvodnění.

Jak přispět

Připomínky prosím zasílejte veřejnému ochránci práv do 15. května 2011

- písemně: Evropský veřejný ochránce práv, 1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F - 67001 Strasbourg Cedex, Francie;
- faxem: +33 (0)3 88 17 90 62;
- e-mailem: <http://www.ombudsman.europa.eu/resources/code.faces>

Návrh k veřejným konzultacím

Zásady veřejné služby

kterými se mají řídit úředníci EU*

Závazek vůči Evropské unii a jejím občanům

Úředníci by si měli být vědomi toho, že orgány Unie tu jsou, aby sloužily zájmům Unie a jejích občanů.

Měli by vydávat doporučení a rozhodnutí pouze v souladu s těmito zájmy a z žádného jiného důvodu.

Úředníci by měli plnit své úkoly podle svých nejlepších schopností a usilovat o to, aby byli dobrým příkladem pro ostatní.

Etický rozměr

Úředníci by měli vždy jednat způsobem, který ob stojí i při nejdůkladnějším veřejném přezkoumání. Tato povinnost není zcela splněna pouhým jednáním ve smyslu zákona.

Úředníci by neměli podléhat finančnímu ani jinému tlaku, který by mohl ovlivnit výkon jejich funkcí. Měli by přiznat jakékoli soukromé zájmy vztahující se k jejich zaměstnání.

Úředníci by měli podnikat takové kroky, aby se vyhýbali střetům zájmů a vzniku takovýchto střetů. Tato povinnost platí i po odchodu ze zaměstnání.

Při vykazování nároku na náhrady a příspěvky by se měli úředníci řídit spíše smyslem pro slušnost než snahou o maximalizaci svých výhod.

Objektivnost

Úředníci by měli být otevření, měli by se řídit fakty a být ochotni vyslechnout různé názory. Měli by být připraveni uznat a napravit chyby.

V postupech, které zahrnují srovnávací hodnocení, by se doporučení a rozhodnutí úředníků měla odvíjet výhradně od zásluh a jiných hledisek výslovně uvedených zákonem.

Úředníci by neměli dovolit, aby jejich sympatie či nesympatie vůči konkrétní osobě ovlivnily jejich profesionální chování.

* Pojem „státní úředník“ se vztahuje k zaměstnancům orgánů, institucí nebo jiných subjektů Unie. V terminologii EU se používá označení „úředníci a ostatní zaměstnanci“.

Úcta k ostatním

Úředníci by měli jednat s úctou k sobě navzájem a k občanům. Měli by být slušní, vstřícní a ochotní.

Transparentnost

Úředníci by měli být ochotni vysvětlit svou práci a odůvodnit své jednání. Měli by vítat veřejné přezkoumání svého jednání, včetně kontroly jejich dodržování zásad veřejné služby.